SKLEP KOMISIJE

z dne 11. avgusta 2011

o odobritvi Španiji, da za romunske delavce začasno odloži uporabo členov 1 do 6 Uredbe (EU) št. 492/2011 Evropskega parlamenta in Sveta o prostem gibanju delavcev v Uniji

(2011/503/EU)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Akta o pristopu Bolgarije in Romunije [1] in zlasti člena 23 ter drugega pododstavka odstavka 7 iz Priloge VII dela 1 „Prosto gibanje oseb“ Akta o pristopu,

ob upoštevanju zahtevka Španije z dne 28. julija 2011,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Španija je od 1. januarja 2009 v celoti izvajala člene 1 do 6 Uredbe Sveta št. 1612/68 (EGS) z dne 15. oktobra 1968 o prostem gibanju delavcev v Skupnosti [2] za romunske državljane. Uredba št. 1612/68 (EGS) je bila kodificirana, nadomestila pa jo je Uredba (EU) št. 492/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2011 o prostem gibanju delavcev v Uniji [3], ki je začela veljati 16. junija 2011.

(2) Španija je Komisijo zaradi resnih motenj na svojem trgu dela 22. julija 2011 v skladu s tretjim pododstavkom odstavka 7 iz Priloge VII dela 1 Akta o pristopu iz leta 2005 obvestila, da se je tega dne odločila ponovno uvesti omejitve dostopa do trga dela za romunske delavce, in sicer zaradi potrebe po hitrem ukrepanju, ki je nastala zaradi sezonsko pogojenega stanja kmetijskega sektorja poleti. Nevarnost povečanega števila romunskih delavcev bi med čakanjem na sklep Komisije v skladu z drugim pododstavkom odstavka 7 iz navedene Priloge VII namreč lahko ogrozila učinkovitost ponovno uvedenih omejitev. Španska vlada je hkrati predložila tudi utemeljeno naknadno uradno obvestilo in informacije, ki dokazujejo motnje na trgu dela.

(3) Španija v dopisu z dne 28. julija 2011 v skladu z drugim pododstavkom odstavka 7 iz Priloge VII Akta o pristopu iz leta 2005, ki ga je poslala na podlagi dopisa z dne 22. julija 2011, zahteva, da Komisija odobri popolno začasno odložitev uporabe členov 1 do 6 Uredbe (EU) št. 492/2011 za romunske delavce na ozemlju Španije in v vseh sektorjih trga dela ter določi, da je treba sprejeti sklep pregledati do 31. decembra 2012.

(4) Španija svoj zahtevek utemeljuje z navedbo trenutnih resnih motenj na svojem trgu dela, zlasti z nenavadnim padcem stopnje zaposlenosti po gospodarski recesiji, ki se je začela leta 2008 in povzročila veliko povečanje stopnje brezposelnosti, ki trenutno presega 20 %, in z oteženim ustvarjanjem znatnega števila delovnih mest v kratkem času.

(5) Španija navaja, da so motnje na njenem trgu dela, ki resno ogrožajo stopnjo zaposlenosti, splošne in niso omejene na posamezno regijo ali sektor.

(6) Španija svoj zahtevek utemeljuje tudi z zmanjšanjem stopnje zaposlenosti romunskih državljanov v Španiji, stalno rastjo brezposelnosti in velikim povečanjem števila romunskih rezidentov v Španiji, do česar je prišlo kljub neugodnemu razvoju španskega trga dela, kar je negativno vplivalo na zmogljivost Španije, da bi sprejela nove delavce.

(7) Odstavek 7 iz Priloge VII dela 1 Akta o pristopu iz leta 2005 določa zaščitno klavzulo, katere namen je državi članici, ki že v celoti izvaja člene 1 do 6 Uredbe (EU) št. 492/2011 za delavce, ki jih zadevajo prehodne določbe iz navedene priloge, in ki se srečuje z resnimi motnjami na trgu dela ali predvideva njihov nastanek, omogočiti, da ponovno uvede omejitve prostega pretoka delavcev, kar ji bo pomagalo ponovno vzpostaviti normalno stanje na trgu dela v zadevni regiji ali poklicu.

(8) Odstavek 7 iz Priloge VII dela 1 Akta o pristopu iz leta 2005 določa dva povezana postopka: običajni postopek iz drugega pododstavka odstavka 7 in nujni postopek iz

[1] UL L 157, 21.6.2005, str. 203.
[2] UL L 257, 19.10.1968, str. 2. Posebna izdaja v angleškem jeziku, serija I, poglavje 1968(II), str. 475.
[3] UL L 141, 27.5.2011, str. 1.

tretjega pododstavka odstavka 7. Medtem ko postopek iz drugega pododstavka odstavka 7 določa, da država članica zahteva, da Komisija v dveh tednih odloči o popolni ali delni začasni odložitvi uporabe zakonodaje Unije o prostem dostopu do trga dela v določeni regiji ali poklicu, postopek iz tretjega pododstavka odstavka 7 določa, da lahko država članica v nujnih in izjemnih primerih, ko ne more čakati na sklep Komisije iz drugega pododstavka odstavka 7, enostransko začasno odloži uporabo zakonodaje EU o prostem pretoku delavcev.

(9) Analiza razpoložljivih gospodarskih podatkov kaže, da se Španija dejansko srečuje z resnimi motnjami na trgu dela, spremljajo pa jih daleč največja stopnja brezposelnosti v EU (mesečni podatki Eurostata kažejo na 21-odstotno brezposelnost v juniju 2011 v nasprotju s povprečjem EU, ki je znašalo 9,4 %, in brezposelnostjo na euroobmočju, ki je znašalo 9,9 %), zlasti dramatična stopnja brezposelnosti med mladimi (45,7 % junija 2011) in počasno okrevanje gospodarstva (podatki Eurostata kažejo, da je bila rast BDP v prvem četrtletju leta 2011 v primerjavi s predhodnim četrtletjem le 0,3-odstotna, v EU in na euroobmočju pa je znašala 0,8 %), poleg tega pa Španijo ovirajo tudi trenutna mednarodna finančna nihanja, ki od nje zahtevajo dodatno znižanje proračunskih sredstev za konsolidacijo javnih financ, kar bi lahko kratkoročno dodatno negativno vplivalo na obseg gospodarske rasti Španije. Vpliv manjšega zaposlovanja je splošen in vpliva na vse regije ter proizvodne sektorje. Podatki raziskave delovne sile za obdobje med letoma 2008 in 2010 kažejo tudi splošen padec stopnje zaposlenosti za 9 %, v gradbenem sektorju celo za 33 %, kar je vplivalo na vse regije in tako sega od Baskije s 6 % do avtonomne skupnosti Valenciana s 13 %.

(10) Komisija zato meni, da je Španija predložila dokaze o tem, da se srečuje z motnjami na trgu dela na splošno, kar resno vpliva na stopnjo zaposlenosti v vseh regijah in sektorjih, stanje pa se v bližnji prihodnosti ne bo spremenilo.

(11) Analiza Komisije pa je tudi pokazala, da je romunske državljane, ki živijo v Španiji, brezposelnost hudo prizadela, brezposelnih jih je tako več kot 30 % (vir: podatki Eurostata iz raziskave trga delovne sile, prvo četrtletje leta 2011). Število romunskih državljanov, ki prihajajo v Španijo, je kljub manjšemu zmanjšanju zaradi gospodarske recesije še vedno znatno, čeprav je povpraševanje po delavcih v Španiji majhno. Število romunskih državljanov, ki običajno prebivajo v Španiji, se je od 1. januarja 2006 do 1. januarja 2010 povečalo s 388 000 na 823 000 (vir: statistika Eurostata o selitvah).

(12) Verjetno je, da bi nadaljnji neomejen dotok romunskih delavcev dejansko vplival na povečan pritisk na španski trg dela.

(13) Da bi se ponovno vzpostavilo normalno stanje na španskem trgu dela, je ustrezno, da se Španiji odobri začasna omejitev prostega pretoka romunskih delavcev na njen trg dela.

(14) Omejitve glede dostopa do trga dela pomenijo odstopanje od temeljnega načela iz Pogodbe o delovanju Evropske unije o prostem pretoku delavcev. V skladu z uveljavljeno sodno prakso Sodišča je treba take ukrepe razlagati in uporabljati omejeno.

(15) Kljub temu da je zdaj ob upoštevanju posebnega trenutnega stanja na španskem trgu dela in izpodrivanja ter drugih morebitnih učinkov prelivanja med regijami ter sektorji zaradi izbirnega omejevanja ustrezno, da omejitve veljajo za zaposlitvene dejavnosti na celotnem ozemlju Španije in vse sektorje, se obseg odstopanja lahko zmanjša, če Komisija ugotovi, da so se spremenili pomembni podatki, na podlagi katerih je bil sprejet ta sklep, ali da so se njegovi učinki izkazali za bolj omejevalne, kot je bil njegov namen, zlasti za zaposlitvene dejavnosti, pri katerih se zahtevajo univerzitetna izobrazba in podobne kvalifikacije.

(16) Da bi omejitve, odobrene v tem sklepu, imele predvideni učinek na španski trga dela, se zdaj šteje primerno, da te omejitve veljajo do 31. decembra 2012, ta časovni okvir pa se lahko skrajša, če Komisija ugotovi, da so se spremenili pomembni podatki, na podlagi katerih je bil sprejet ta sklep, ali da so se njegovi učinki izkazali za bolj omejevalne, kot je bil njegov namen.

(17) Zato se zahteva, da Španija Komisiji vsako četrtletje predloži take statistične podatke, ki se zahtevajo za ugotavljanje razvoja trga dela glede na sektor in poklic. Prvo četrtletno poročilo se predloži pred 31. decembrom 2011.

(18) Sklep, ki bo Španiji odobril ponovno uvedbo omejitev prostega pretoka romunskih državljanov na španskem trgu dela, vključuje nekatere pogoje za zagotovitev, da bodo te omejitve strogo omejene na ukrepe, ki so potrebni za doseganje predvidenega namena.

(19) Zato ni ustrezno, da se ponovne omejitve uvedejo za romunske državljane in njihove družinske člane, ki so že zaposleni na španskem trgu dela, ter za tiste romunske državljane in njihove družinske člane, ki so na zavodu za zaposlovanje v Španiji prijavljeni kot iskalci zaposlitve.

(20) Spoštovati je treba tudi načela, ki urejajo omejitve dostopa do trga dela iz Priloge VII dela 1 Akta o pristopu iz leta 2005, in sicer glede klavzule o zamrznitvi in načela prednostne obravnave v Uniji iz odstavka 14.

(21) Pravico družinskih članov romunskih delavcev, da se zaposlijo v Španiji, mora *mutatis mutandis* urejati odstavek 8 iz Priloge VII dela 1 Akta o pristopu iz leta 2005.

(22) Omejitve pravic romunskih državljanov in njihovih družinskih članov na področju dostopa do španskega trga dela, odobrene s tem sklepom, so strogo omejene na obseg tega sklepa in ne smejo vplivati na katere koli druge pravice, ki jih imajo romunski državljani in njihovi družinski člani v skladu z zakonodajo Unije.

(23) Vsako četrtletje je treba zagotoviti postopek spremljanja in obveščanja o razvoju španskega trga dela.

(24) Za namene spremljanja je treba določiti obveznost o natančnem obveščanju Komisije o ukrepih, ki jih je Španija sprejela na podlagi tega sklepa –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Španiji je odobreno, da pod pogoji iz členov 2 do 4 tega sklepa začasno odloži uporabo členov 1 do 6 Uredbe (EU) št. 492/2011 za romunske državljane, in sicer do 31. decembra 2012.

Člen 2

Ta sklep ne vpliva na romunske državljane in njihove družinske člane:

1. ki so na dan začetka veljavnosti tega sklepa zaposleni v Španiji;

2. ki so na dan začetka veljavnosti tega sklepa prijavljeni kot iskalci zaposlitve na zavodu za zaposlovanje v Španiji.

Člen 3

Uporaba tega sklepa je *mutatis mutandis* predmet pogojev o prehodnih določbah iz Priloge VII dela 1 Akta o pristopu iz leta 2005.

Člen 4

Španija sprejme vse potrebne ukrepe za nadaljnje natančno spremljanje razvoja trga dela. Komisiji vsako četrtletje predloži statistične podatke, ki prikazujejo razvoj trga dela glede na sektor dejavnosti in poklic. Prvo četrtletno poročilo se predloži pred 31. decembrom 2011.

Španija v primeru kakršne koli znatne spremembe Komisiji in državam članicah takoj predloži posodobitev pomembnih podatkov, ki jih je predložila v zvezi s svojim zahtevkom za sprejetje sklepa Komisije in ob upoštevanju katerih je bil sprejet ta sklep.

Člen 5

Ta sklep se lahko spremeni ali prekliče, zlasti če so se spremenili pomembni podatki, ki so navedeni v členu 4 in na podlagi katerih je bil sprejet ta sklep, ali če se njegovi učinki izkažejo za bolj omejevalne, kot je bil njegov namen.

Člen 6

Španija Komisiji v dveh mesecih po prejetju Sklepa predloži natančne podatke o ukrepih, ki jih je sprejela na podlagi tega sklepa.

Člen 7

Ta sklep začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 11. avgusta 2011

Za Komisijo

Predsednik

José Manuel BARROSO